



Systemrevisjon ved

Helgeland Avfallsforedling IKS (HAF)

Adresse:	Postboks 1295 8602 Mo i Rana	Tillatelse av:	03.05.1999
Org.nr:	971 140 496	Tidsrom for revisjon:	22. – 23. mai 2006
Telefon:	75 19 82 00	Revisjonsleder:	Hege Rasmussen, Fylkesmannen
Kontaktperson:	Eirik Michalsen	Revisor:	Kristina Myrvang, Fylkesmannen

Rapportens innhold

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket innen de kontrollerte områdene, dvs selskapets internkontrollsystem og avfallsanlegget på Røssvollhei, relatert til forurensningsloven med forskrifter og tillatelse.

Hovedkonklusjon

Under revisjonen ble det påvist følgende avvik fra forskrifter og tillatelsen:

Avvik 1

Det er deponert bildekk på Røssvollhei avfallsdeponi.

Avvik 2

Deponiområde for asbestholdig avfall er ikke skiltet.

Avvik 3

Det er ikke levert årsrapport for 2005.

Avvik 4

Det er store mengder avfall i området mot nord og vest for avfallsdeponiet.

I tillegg ble det registrert 2 anmerkninger.

Innhold

1	INNLEDNING	3
2	DOKUMENTGRUNNLAG	3
3	OMFANG.....	4
4	AVVIK	4
5	ANMERKNINGER	5
6	KOMMENTAR	6
7	GJENNOMFØRING	6
8	ANDRE FORHOLD.....	7
9	DELTAGERLISTE	7

1 Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved HAF i perioden 22. – 23. mai 2006.

- § *Systemrevisjon* er en systematisk granskning av virksomheten for å fastslå om internkontrollaktiviteter og tilhørende resultater stemmer overens med det som er planlagt. En systemrevisjon vil vanligvis omfatte en gjennomgang av virksomhetens HMS-dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.
- § *Verifikasjon* er bekreftelse ved å undersøke og fremskaffe objektivt bevis på at spesifiserte krav er oppfylt.

Systemrevisjoner inngår som en del av miljøvernavdelingens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Kontrollen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus.

Hensikten med kontrollen var å fastslå om selskapets internkontroll er effektivt med hensyn til å nå fastsatte mål for miljø, om det tilfredsstillende kravene i internkontrollforskriften, hvorvidt forhold som er beskrevet i systemet stemmer overens med praksis i selskapet (kart og terreng) og å påse at krav fastsatt i forurensningsloven med tilhørende forskrifter og vilkår i gitte tillatelser overholdes av selskapet.

Kontrollen ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervjuer av relevante personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis. Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under kontrollen.

- § *Avvik* er overtredelse av krav fastsatt i, eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- § *Anmerkning* er forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen på avvik.

2 Dokumentgrunnlag

Følgende dokumenter danner grunnlaget for kontrollen:

- § Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) (med senere endringer)
- § Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- § Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- § Tillatelse av 03.05.1999 til innsamling, håndtering og behandling av avfall (med senere endringer)

Fylkesmannen hadde følgende dokumenter fra HAF tilgjengelig før gjennomføringen av systemrevisjonen:

- § HAFs organisasjonskart
- § Miljøstyringssystem ISO 14001/HMS

I tillegg ble 'Strategiplan for Helgeland Avfallsforedling IKS 2006-2009' overrakt under revisjonen.

3 Omfang

Kontrollen besto av systemrevisjon av HAFs internkontroll, sett i forhold til krav fastsatt med medhold i forurensningsloven med tilhørende forskrifter og selskapets tillatelse. Det ble også gjennomført verifikasjon av avfallsanlegget på Røssvollhei.

Miljøvernavdelinga har ikke vurdert andre forhold ved selskapets virksomhet.

4 Avvik

Følgende avvik ble avdekket under revisjonen:

Avvik 1

Det er deponert bildekk på Røssvollhei avfallsdeponi.

Avvik fra tillatelsens vilkår 2.1.2, avfallsforskriftens §§ 5-4 og 9-4 pkt e)

Begrunnelse

Ved befaring på deponiområdet på Røssvollhei ble det observert flere bildekk på fyllinga. Dette er en avfallsfraksjon det er etablert retursystem for, og som ikke tillates deponert.

Avvik 2

Deponiområde for asbestholdig avfall er ikke skiltet.

Avvik fra tillatelsens vilkår 2.3.2

Begrunnelse

Ved befaring på deponiområdet ble det observert at området der asbestholdig avfall ikke er merket med skilt. Det er et krav at slike deponier skal være skiltet, slik at man er oppmerksom på at det kan være nødvendig å ta spesielle forhåndsregler for å beskytte seg mot eksponering av asbestfibere ved aktivitet i området.

Avvik 3

Det er ikke levert årsrapport for 2005.

Avvik fra tillatelsens vilkår 1.11, jf avfallsforskriftens § 9-13

Begrunnelse

Det skal sendes skriftlig årsrapport til forurensningsmyndighetene årlig innen 1. mars. Fylkesmannen har ikke mottatt slik årsrapport for 2005 fra HAF.

Avvik 4

Det er store mengder avfall i området mot nord og vest for avfallsdeponiet.

Avvik fra tillatelsen vilkår 2.4.4, jf avfallsforskriftens vedlegg 1 pkt 5

Begrunnelse

Ved befarung ble det avdekket store mengder avfall i området rundt deponiets nedre del – mot vest og sørover langs elva. Dette kommer både fra flygeavfall fra deponiet og fra avfall fugl har båret med seg og etterlatt i skogholtet og langs elvebredden. Sett i sammenheng med at Fylkesmannen jevnlig mottar klager på forsøpling av nærområdet til deponiet er dette et forhold som må forbedres.

5 Anmerkninger

Følgende forhold ble under revisjonen vurdert som anmerkninger:

Anmerknning 1

Internkontrollsystemet er mangelfullt dokumentert mhp ytre miljø:

§ *risikoforhold mhp ytre miljø*

§ *rutiner for avviksbehandling og HMS-/vernerunder*

Referanse: internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 6 og 7

Begrunnelse

Ved gjennomgang av oversendte HMS-dokumentasjon registrerte vi at hovedfokus gjennomgående er rettet mot arbeidsmiljø og sikkerhet. Ved intervjuer med de ansatte ga imidlertid samtlige uttrykk for at ytre miljø også er tema ved interne møter og gjennomganger.

Risikovurdering

Prosedyren for risikovurdering (P 09.05) fokuserer på risiko mhp arbeidssikkerhet. Ved revisjonen ble det fremvist gjennomførte risikovurderinger som omfattet en rekke forhold som berører ytre miljø. Det kunne kommet klarere frem i HMS-dokumentasjonen at det skal gjennomføres risikovurderinger også for forhold som berører ytre miljø.

Avviksbehandling

Vi kan ikke se at det er laget en klar prosedyre for avviksbehandling med hensyn på ytre miljø i HMS-systemet. Det er laget en prosedyre, P 10.02, som fokuserer på avvik med hensyn på arbeidssikkerhet. Avvik for øvrig er mer indirekte beskrevet, i hovedsak under kapitlene for beredskapsplan (P 08.04) og HMS-runder (P 09.02). Ved revisjonen kom det

frem, under intervjuer med de ansatte, at også avvik i forhold til ytre miljø meldes inn til driftsleder. Det er imidlertid praksis for at spesielt mindre avvik rettes på stedet, uten at det skrives avviksmelding. Avviksbehandlingen er et viktig element i internkontrollen. Denne er ment å være et verktøy for erfaringstilbakeføring, slik at man kan legge til rette og forebygge gjentakende avvik. Avviksbehandling bør derfor løftes opp, og gis en klarere rolle i HAFs internkontrollsystem, samt at det etableres rutiner for registrering også av avvik som rettes opp på stedet.

HMS-runder/vernerunder

Vernerunder gjennomføres i samarbeid med Helse & Sikkerhet. Selv om forhold rundt ytre miljø også tas opp her ble det gitt inntrykk av at dette skjer uten noen form for systematikk. Vernerunder eller tilsvarende HMS-runder kunne med fordel være arena for å føre kontroll med også de deler av driften som berører ytre miljø, f.eks. sigevannssystem, forsøpling i nærområdet, lagring av farlig avfall osv med hensyn på å avdekke forhold som vil være avvik fra tillatelse eller regelverk. Der burde også komme klarere frem i HMS-dokumentasjonen at ytre miljø er tema ved disse gjennomgangene.

Anmerkning 2

Mottakskontrollen er ikke fullt ut gjennomført.

Referanse: tillatelsens vilkår 2.1 og 2.4.8, avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, 11-5 og 11-13

Begrunnelse

HAF har ikke gjennomført total mottakskontroll ved leveranser til deponiet på Røssvollhei, da man har avventet statlige avklaringer på dette området. I hovedsak har avfallsleveranser til deponi passert NordMiljø's sorteringsanlegg på Mo i Rana, ihht avtale mellom HAF og NordMiljø. Imidlertid kommer avfallsleveranser fra HAFs samarbeidsparter i andre eierkommuner jevnlig på kveldstid, og tippes på deponi uten foregående kontroll. Dette kan også være avfall fra næringslivscontainere som har stått åpent tilgjengelig for allmennheten, og som dermed kan inneholde avfall som containereier ikke er kjent med. Denne praksisen har medført at det tidvis avdekkes avfall på deponiet som skulle vært håndtert på annen måte fordi det ikke tillates deponert, at det er farlig avfall, ved at det finnes etablerte gjenvinningsordninger el.

6 Øvrige kommentarer

Det kom frem under revisjonen at HAF benytter slaggmasser fra MIP på deponiområdet. Vi er usikre på om disse massene er godkjent til slik bruk, da det ofte er knyttet restriksjoner til bruk av denne typen slaggmasser. Dette må avklares nærmere.

7 Gjennomføring

Kontrollen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte

Åpningsmøtet ble avholdt 22. mai kl 10.00 – 10.45 på HAFs møterom på Røssvollhei. Her ga Fylkesmannen informasjon om gjennomføringen av kontrollen. Videre ga HAF en kort presentasjon av virksomheten og internkontrollarbeidet.

Intervjuer og verifikasjoner

I alt 7 personer ble intervjuet den 22. og 23. mai ved hovedkontoret på Mo og på Røssvollhei. Det ble også foretatt en verifikasjon ved selskapets avfallsanlegg på Røssvollhei.

Avslutningsmøte

Avslutningsmøtet ble avholdt 23. mai kl 14.15 – 15.00 på HAFs møterom på Røssvollhei. Registrerte avvik og anmerkninger ble presentert. Fylkesmannen oppfattet det slik at HAF var inneforstått med de avvikene og anmerkningene som ble presentert på møtet.

8 Andre forhold

Fylkesmannen takker HAFs representanter ved revisjonen for et godt og konstruktivt samarbeid under hele revisjonen. Som nevnt i innledningen er dette en avviksrapport og gir således ikke en totalvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus. Vi vil derfor legge til her at vi observerte svært mange positive forhold med hensyn på arbeidet med å ivareta det ytre miljøet ved bedriften.

Anlegget ved Røssvollhei gir i hovedsak inntrykk av å være ryddig og veldrevet. Bevissthetsnivået rundt de miljøutfordringene som avfallshåndtering utgjør, synes å være høyt, og selskapet har med dette et godt utgangspunkt for det videre miljø- og internkontrollarbeidet.

9 Deltakerliste

I tabellen er det gitt en oversikt over deltakerne ved revisjonen.

Navn	Funksjon	Åpn.møte	Intervju	Avsl.møte
HAF:				
Geir Nerdal	daglig leder	X	X	X
Eirik Michalsen	drifts-/verneleder	X	X	X
Henrik Johansen	kvalitets-/miljøleder	X	X	X
Kenneth Rødal	fagarbeider, verneombud	X	X	X
Oddbjørg Lysheim	operatør mottak		X	
Pål-Tore Bjerkli	driftskoordinator	X	X	X
Tor Røssvassbukt	fagarbeider deponi	X	X	X
Fylkesmannen:				
Hege Rasmussen	avdelingsingeniør, revisjonsleder	X	X	X
Kristina Myrvang	overingeniør, revisor	X	X	X